

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 150-400, 360-500

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

ti b e l f ö l d i h i r e k

1962. december 5.

bb 1. új félfogadási rendszer a fővárosi tanácsnál és a kerületi tanácsoknál

i zs/sze/m/sr

1962. december 5.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén megvitatta és jóváhagyta a félfogadások új rendjét, e szerint a kerületi tanácsoknál hétfőn és szombaton fél 9-től 1-ig, szerdán fél 9-től fél 5-ig, pénteken 1-től 5-ig; a fővárosi tanács szerveinél pedig hétfőn fél 9-től 1-ig, szerdán fél 9-től fél 5-ig, pénteken 1-től 5-ig fogadják az ügyfeleket. /mti/

..-

bb 2. orvosi igazolást hamisított, becsapta a gázfogyasztókat - egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélték

i bc/gk/m/sr

1962. december 5.

péterfi lászló éttermi felszolgáló egy hétig betegeskedett, csak a hét közepén jelentkezett orvosnál, aki a jelentkezés napjától kezdve betegállományba vette, amikor péterfi újból munkába állt, az előző napokra szóló orvosi igazolást is kérték tőle, a bizonyítvány megszerzésének ürügyén elment a 767 számú körzeti orvosi rendelőbe, s a pillanatnyi helyzetet kihasználva, ellopott négy üres beteglapot és egy orvosi bélyegzőt, az egyik beteglapot barátjával, orosz imrével kiállíttatta, majd a bélyegzővel lepecsételte, a beteglapot munkahelyén bemutatta, az sztk-központban azonban észrevették a hamisítást és arra nem is fizettek táppénzt.

péterfi ezt követően megemlítette orosz imrének, aki a gázműveknél adminisztrátorként dolgozott, hogy sürgősen pénzre lenne szüksége, barátja rögtön „segített”, átadott neki 150 ki-selejtett normalapot, egyúttal azt tanácsolta: keressen fel olyan személyeket, akiknek háztartásában gázkészülék van, s szelepcsere és más javítások címén bizonyos összegeket vegyen fel tőlük, az átvételt pedig a normalapokkal igazolja, az első fogyasztóhoz együtt mentek el, majd később péterfi egyedül folytatta a sorozatos csalást, orosz hamis munkaadói igazolványt szerzett barátjának arra az esetre, ha igazoltatnák.

a központi kerületi bíróság péterfi lászlót egy évi és négy hónapi, orosz imrét nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

..-

- 1 -

László

bb 3. december végére elkészül a kamaraerdő-megálló és budaörs közötti kettős vágány - januárban befejezik a törökbálint-kosztolányi dezső tér között haladó négyvonalú utat belső szakaszának tervezését, az építkezést 1964 végére fejezik be

1 hbj/gk vm vg

1962. december 5.

az e-5-ös számú, győr-tatabánya-budapest és az új 7-es számú utat megépítése parancsolóan írta elő a modern utvonalak korszerű bevezetését a fővárosba. ezért született meg az a határozat, hogy törökbálint-budapest kosztolányi dezső tér között olyan bevezető utszakaszt kell építeni, amelyen négy nyomvonalon haladhatnak a közúti járművek, mégpedig úgy, hogy forgalmas utvonalat vagy vasutvonalat szintben ne keresztezzenek.

a nagyarányú utépitési munka már megkezdődött. a külső szakaszon - - törökbálinttól a kőérberki utig már hatalmas mennyiségű földtömeget mozgattak meg, épülnek a hidak, a felüljárók, az átvezetők, mérnöki nyelven szólva a műtárgyak. más a helyzet azonban a belső szakaszon. ez még csak a tervezés stádiumában van, mert a kőérberki ut-osztyapenko szobor-kosztolányi dezső tér közötti utvonalon rendkívüli feladatokat kell megoldani. a többi között az utépités előtt ezen a környéken le kell fektetni a víz-, gáz-és csatornahálózatot, ki kell jelölni az ott épülő új lakótelep helyét és teljesen új megoldásokkal forgalomelosztó térséget kell kialakítani az osztyapenko-szobor környékén, alul-és felüljárókkal. további feladat a budaörsi ut-hamzsabégyi uti aluljáró környékének rendezése. az elgondolások szerint a budaörsi uton vasbeton cölöphid építésével kúszóbölik ki a közúti járművek szintbeni kereszteződését. a belső utszakasz építési tervei 1963 januárjában készülnek el, s az egész négyvonalú bevezető szakaszt 1964 végén adják át a forgalomnak.

az utépitéssel kapcsolatban villamosépitési feladatok is felmerültek. mint ismeretes, jelenleg a bhév törökbálintig jár. az a bhév-vonal január elsejétől kezdve megszűnik, „sárga” villamosok, tehát a fővárosi villamos vasut szerelvényei közlekednek majd budaörsig. a jobb villamos-összeköttetés érdekében a kamaraerdő megálló-budaörs közötti egysínű bhév-pálya mellé még egy sínű párat fektetnek, s ezt a munkát december végére elvégzik. /mt/

- . -

- 2 -

Zseli

bb 4. a legkeresettebb téli ruházati cikk a harisnyanadrág

1 sz/tr/m/vg

1962. december 5.

amint hűvösre fordult az időjárás, a kereskedelemben a harisnyanadrág lett a legkeresettebb ruházati cikk. bár a budapesti harisnyagyár a tavalyihoz mérten megkészszerzte a harisnyanadrág gyártását, a jelek szerint ez sem bizonyul elegendőnek. éppen ezért a gyár - amennyire csak lehet - igyekszik túlteljesíteni tervét. a tervezett 250.000 helyett mintegy 350.000-380.000 pamut harisnyanadrágot készít és krepnylon fonalból most már 167.000-ret gyártanak. kétharmad részük a gyermekméretekben készül, s egyharmadát szánják a felnőtteknek. tavaly krepnylon fonalból csupán próbaként készítettek 300 darabot.

a nők mint mindenből, ebből is divatot kreáltak: a sportos viselethez megfelelő élénk színű kék, zöld vagy piros harisnyanadrágot viselnek, a fiatal lányok pedig különösen a fekete színt kedvelik. sokan azonban szívesen vennének eredeti harisnyaszínű, drapos-barnát, de ilyen csak ritkán található az üzletekben, ami a vásárlók egy részének bosszúságot okoz. a budapesti harisnyagyáron nem mulik a színválaszték: a gyár igazgatójának véleménye szerint számukra még egyszerűbb is a világos árnyalatok festése és olyan színre hajlandók festeni a harisnyanadrágokat, ahogyan rendelik. ilyen módon a kereskedelmen a sor, hogy rendelésénél továbbítsa a vásárlóknak ezt a csekély kívánságát. /mt/

- . -

bb 6. szőlőlugassal szegélyezik a kecskemétre vezető országutakat

vid/j/m/ká

1962. december 5.

a kiskunsági homokvidék központját, kecskeméteket átszelő, illetve érintő országutakat a megye határáig szőlőlugassal szegélyezik annak szimbólumaként, hogy itt van az ország legnagyobb összefüggő szőlősterülete. a kezdeményező helvéciai állami gazdaság a szőlőkre vezető uton, mintegy 30 kilométer hosszan, a megye határáig telepíti be az ut két oldalát csaknem 3 méter magas szőlőlugassal. a ceglédre vezető betonutat a szőlészeti kutató intézet mathiász jános telepének dolgozói szegélyezik szőlővel. /mt/

- . -

- 3 -

Zseli

bb 5. utaznak már a karácsonyfák - nehéz körülmények között termelik ki a kis fenyőket a dunántúli telepeken

i so/gg/m/ká

1962. december 5.

a karácsonyfa-telepeken a napokban megkezdték a kis fenyők kitermelését és szállítását, hogy december 10-e táján már az árusítás is megindulhasson.

az erdészek idei karácsonyi „ajándéka”, hogy a szükségleteket teljesen hazai termelésből fedezik, s nem kell devizát adni karácsonyfa-fenyő beszerzésére. körülbelül száz-száztíz hektáryi területről másfélmillió méter lucfenyőt termelnek ki és szállítanak el. az elárusítóhelyekre az igényeknek megfelelően küldenek nagyobb és kisebb méretű fenyőfácskákat. a leginkább keresett egy-másfél méteresekből kellő mennyiség áll majd rendelkezésre. az erdészek még tartalékot is képeztek, amelyet a forgalom alakulása szerint pesten, vagy az ország más részén pótlásként használhatnak fel.

a dunántúli telepeken a kitermelés komoly nehézségeket okoz. vannak olyan helyek, ahol 80 centis havat kell odéblapátolni ahhoz, hogy a kis fenyők tövéhez hozzáférhessenek. ennek ellenére a szállításokban nem lesz fennakadás. /mti/

2. sz.

- 4 -

bb 7. római kori helytartói palota romjai az óbudai hajógyári szigeten - eddig kilencvenhat helyiséget tártak fel

i lv/tm szb sr

1962. december 5.

budapest területére az első városi civilizációt a rómaiak hozták magukkal, amikor időszámításunk kezdetén a mai Óbudán felépítették a több területi egységből álló Aquincumot, a fallal körülvett város technikai fejlettségére jellemző, hogy vízvezetékekkel és csatornahálózattal rendelkezett, s nagyobb épületeit központi fűtéssel melegítették. használták fővárosunk hő- és gyógyforrásait, amiről ma is számos fürdőrom tanuskodik.

az Aquincum feltárásánál napfényre került római kori emlékekből megismerhetjük a város lakosságának akkori izlését, műveltségét, s azt is, hogy milyen hatást gyakorolt a római műveltség a lakosság kulturájára. a múzeumban kiállított használati tárgyak között például orvosi és mérnöki műszereket, falfestményeket, mozaikokat és szobrokat láthatunk.

a 2. század elején Aquincum a tartomány fővárosa, s egyidejűleg a Rómából küldött császári helytartó székhelye volt. a helytartók palotájának romjait nemrégiben tártak fel az Óbudai Hajógyári szigeten. a reprezentatív épületnek eddig 96 helyisége került napvilágra, s ezzel egyidejűleg falfestményekre, mozaikokra és szobrokra is bukkantak. a szentélyekkel, fürdővel ellátott épület-komplexum magába foglalta a helytartó lakosztályát, a testőrség szálláshelyét, s a hivatalos fogadások részére berendezett díszes termek sorát, ahol a helytartó a tartomány polgári igazgatásán kívül a katonai főparancsnokság teendőit is ellátta. a hajógyári szigeti ásatásoknál megtaláltak - a palota szentélyében elhelyezett oltárköveken az Aquincumi helytartók névsorának egy részét is. a palotarom ásatásai még nem fejeződtek be, s lehet hogy még több értékes lelet kerül felszínre. /mti/

b b 8. terebélyesedik a vöröskeresztes mintaszervezet-mozgalom, szorosabb kapcsolatot létesítenek a szakszervezet és a vöröskereszt között az üzemekben

i hi/gk szb sr

1962. december 5.

a fővárosi üzemek dolgozóinak egészségügyi nevelése a szakszervezetek mellett a vöröskereszt helyi szervezeteire hárul. aktivahálózatuk szélesedése - ma már mintegy százezres a taglétszámuk - lehetővé teszi, hogy fokozzák az állami szervek munkáját kiegészítő társadalmi tevékenységet. egyik figyelemre méltó kezdeményezésük az üzemi vöröskeresztes mintaszervezet-mozgalom, amelyet most tovább akarnak szélesíteni. gondoskodnak róla, hogy a mozgalom célját, feltételeit valamennyi üzemi vöröskeresztes alapszervezet megismerje és minél több helyi csoport kiérdemlje a mintaszervezet címet.

/folyt. köv./

8.42/n

-5-

bb 8. /terebélyesedik a vöröskeresztes... 1. folyt./- szb

az üzemorvosokat hathatósan segíti a vöröskereszt a foglalkozási ártalmak leküzdésében, a balesetek megelőzésében és egyéb egészségvédelmi feladatok ellátásában. a vöröskereszt fokozott figyelmet fordít az üzemorvossal nem rendelkező gyárakra, mert itt különösen nagy szükség van közreműködésére. a tervek szerint a jövőben 200 ilyen üzemben egészségügyi felelőst állítanak be. a kisebb üzemekben, ktsz-ekben pedig - a termelőszövetkezetekhez hasonlóan - először egészségügyi felelősöket, majd fokozatosan egészségügyi állomásokat szerveznek, s gondoskodnak az aktivisták megfelelő kiképzéséről.

az üzemi vöröskeresztes tevékenység egyik további célja, hogy a helyi szervezetek vegyenek részt az üzemegészségügyi komplex-tervek készítésében és azok végrehajtásában. ez a közreműködés különösen a szakszervezetek útján valósul meg gyümölcsözően. a textilipari üzemekben például a vöröskereszt is jelentős szerepet vállal az üzemegészségügyi feladatok végzésében. a vasas szakszervezet főleg a munkásvédelmi eljárások és egészségvédelmi hónapok felvilágosító munkájába vonja be a vöröskereszt aktivistáit. /mti/

bb 10. felépült a vaskohászat 280 személyes új munkásszállója

i sl/sze szb vg

1962. december 5.

budapesten a vaspálya utcában befejeződött a vaskohászat négyemeletes új munkásszállójának építése. a munkásszálló építésére nyolcmillió forintot költöttek. a 280 személy befogadására alkalmas modern szállodában mindenekelőtt a környék tühéllőanyaggyárainak arra rászoruló dolgozóit helyezik el. az első lakók a műszaki átvétel befejezése után, december első felében, költözhetnek be.

az elmúlt három esztendőben összesen 75 millió forintot költöttek a vaskohászatban munkásszállók létesítésére, hogy ezzel megkíméljék a távolról bejáró dolgozókat a napi utazásoktól. a többi között dunaujvárosban és salgótarjánban létesültek új szállások. az építkezés folytatódik. a jövő év augusztusában 150 személyes modern szállodát adnak át a metallokémia dolgozóinak, s nagyszabású beruházás van folyamatban budapesten a temesvári uton is. itt máris tető alá került egy új szálló első 250 személyt befogadó részlege, amit jövőre vehetnek birtokukba a vaskohászati ipar dolgozói. /mti/

8.50/n

-6-

bb 9. új rendszer a külföldi ibusz-társasutazások helyjegyeknek szétosztásában - az intézkedéstől a vidékiek részvételének további fokozódását várják

i tz/gk szb vg

1962. december 5.

az ibusz új intézkedéssel igyekszik tovább növelni a vidékiek részvételét a külföldi társasutazásokban.

a tőkés országokba szervezett utak esetében a helyjegyek túlnyomó többségét különböző országos szervek osztják szét a területükön dolgozó érdeklődők között, a fennmaradt „szabad rendelkezésű” jegyeknek viszont már eddig is 60-70 százalékát küldték a vidéki irodákhoz. a legutóbbi három bécsi kirándulójó közül például kettőt teljes egészében a vidéki turisták töltöttek meg.

kivételek e szabály alól csak kényszerhelyzetben fordulnak elő. a párizsi magyar-francia labdarugó mérkőzésre szervezett kiránduláson például a 44 fővárosi mellett csak egyetlen vidéki szurkoló kapott helyet. de az ut megszervezése oly későn vált csak lehetővé, hogy országos szervezés esetén a hivatalos eljárásokra egyszerűen nem is lett volna idő.

a szocialista országokba irányuló társasutazásokról viszont minden év elején 200.000 prospektust adnak ki, és bármelyik irodánál bárki jelentkezhetik akármelyik kirándulásra. minden iroda - akár budapesti, akár vidéki - ha időben kéri, annyi jegyet kap, amennyit el tud helyezni.

a külföldi társasutazásoknál az ibusz most újítást vezet be. eddig az irodák csak a jelentkezési határidő lejártá után köztölték a központtal, hogy az illető utra hány jegyet adtak el és hány maradt fenn, úgyhogy a felesleget már csak a fővárosban lehetett forgalomba hozni, ahol az érdeklődés mindig jóval nagyobb, mint vidéken. január elsejétől kezdve viszont az igazgatóság állandóan nyilvántartja valamennyi iroda forgalmát és a felesleges jegyeket azonnal oda irányítja át, ahol szükség mutatkozik rájuk. így bármelyik irodánál az ország egész jegykészletéből lehet válogatni.

a vidékiek részvétele a külföldi társasutazásokban már eddig is jelentős mértékben fokozódott, hiszen például a tavalyi első félév 24.3 százalékával szemben ez év első hat hónapjában már elérte a 42.8 százalékot. az ibusz azonban reméli, hogy az új módszer eredményeként a jövőben az eddigieknél is több vidéki vehet majd részt külföldi társasutazásokon. /mti/

8.58/n

-7-

bb 11. uj takarmánynövény a száraz, homokos vidékek részére

i le szb ká

1962. december 5.

ujfajta takarmányt kísérleteztek ki az agrártudományi egyetemen a kevés csapadékhoz jutó, homokos vidékek részére. ez a növény a takarmánydinnye, amely tulajdonképpen csak a mi nagyüzemi gazdálkodásunkban számít új növénynek, a szovjetunió keleti sztyeppés övezetében széleskörben elterjedt, s nálunk is ismeretes néhány, de a köztermesztésben már régen nem használt változata. az agrártudományi egyetemen ezek felhasználásával alakították ki az új fajtát, amely a kísérleti táblákon az idei aszályos évben gyenge minőségű homokon is jó termést hozott. az időjárással és a talajjal szemben igénytelenebb, mint a silókukorica, s azzal azonos tömegű és fehérjetartalmu lédús takarmányt ad. izletességét az egyetemi tangazdaság extrém minőségű szarvasmarhái „bizonyítják”, az egyetem tavaszra nagyobb mennyiségű takarmánydinnye-magot ad több olyan termelészövetkezetnek, ahol az éghajlati és talajviszonyok miatt problémát okoz a tömegtakarmányok termesztése. /mti/

bb 14. újabb 20 luxusvonatot rendelt a ganz-mávag-tól az egyesült arab köztársaság

i sl/tr szb

1962. december 5.

a ganz-mávag-ba távirat érkezett, amelyben az egyesült arab köztársaság vasúttársasága 20 motoros vonatot rendelt. az egyenként hat, összesen 120 kocsiból álló vonatok szállítására még tavaly hirdettek pályázatot, s a versenyből - neves amerikai, francia, angol, nyugat-német és japán cégeket megelőzve - a ganz-mávag került ki győztesen. a rendelők azért fogadták el éppen a magyar ajánlatot, mert a ganz-mávag egyiptomnak már korábban is szállított motoros kocsikat és azok jelenleg is kifogástalanok.

a most rendelt vonatok luxuskivitelben, szabályozható, kényelmes „repülőülésekkel”, bárhelyiséggel felszerelve készülnek. a korszerű járműveket a kairó-luxor és assuan közötti vasútvonalakon elsősorban a turistaforgalom lebonyolítására használják. a kocsik kellemes hőmérsékletéről légkondicionáló berendezésekkel gondoskodnak. /mti/

9.30/n

--

le

bb 12. a dolgozók gyorsíró- és gépiróversenyének eredménye

k szb sr

1962. december 5.

az országos gyorsíró- és gépiró-versenybizottság kedden ünnepélyes eredményhirdető és díjkiosztó ülést tartott. az ünnepség keretében laborfalusi gyuláné osztályvezető, a művelődésügyi minisztérium képviselőjében átnyújtotta dr. baczony lászlónak, a magyar távirati iroda munkatársának, a „magyarország örökös gyorsíróbajnoka” cím elnyeréséről szóló díszoklevelet. ezután kihirdették a dolgozók idei gyorsíró- és gépiróversenyének eredményét.

a percnként 450 szótagos sebességű gyorsírásban dr. baczony lászló, a 400 szótagos fokon nagy istván /magyar nemzet/, a 350 szótagos fokon hármory jeno tanár /vác, gépiró és gyorsíró iskola/, a 300 szótagos fokon völgyi béla tanár /miskolc, gépiró- és gyorsíróiskola/, a 250 szótagos fokon pályi erzsébet /könnyűipari minisztérium/, a 200 szótagos fokon blaskovits károlyné /szolnok, mszmp szolnok megyei bizottsága/, a 150 szótagos fokon árva piroska /szeged, városi tanács/ győzött.

a gépiróversenyen a percnként 450, 320, 260, illetve 200 leütés feletti sebességi csoportok győztesei: boromissza ivánné /kültkereskedelmi minisztérium/, lepszényi istvánné /mszmp központi bizottsága/, sárdi lászlóné /földművelésügyi minisztérium/, forgony ferencné /eger, megyei tanács/.

„a legjobb idegen nyelvű versenyző”, címét gyorsírásból 150 szótagos francia nyelvű áttételével benkő lázár egyetemi hallgató /elte/, gépirásból a német nyelvű másolásban elért eredményével rajkai arturné /könnyűipari minisztérium/ érdemelte ki.

a gyorsírási csapatversenyt a hivatalok csoportjában a könnyűipari minisztérium, a vállalati csoportban a bács-kiskun megyei malomipari és terményforgalmi vállalat csapat nyerte meg. gépirásból a hivatali csoportban a földművelésügyi minisztérium, a vállalati csoportban a hírlapkiadó vállalat csapata érte el az első helyezést. a tömegszervezeti csoportban mind gyorsírásból, mind gépirásból az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának csapata győzött. /mti/

9.35/n

--

le

bb 13. tizenöt millió forintot költöttek az idén a 13. kerület kereskedelmi hálózatának korszerűsítésére - 666 szövetkezeti lakás épült - 90 házat tataroztak

1 vt/tm szb sr

1962. december 5.

hogyan fejlődött, mivel gazdagodott a 13. kerület ebben az esztendőben, s mik a jövő évi tervek? erről a tanács illetékesei a következő tájékoztatást adták.

- jelentős összeget fordítottunk kommunális jellegű kiadásokra. betonozott kocsit épült a röppentyű utcának a rozsnai és tahi utca közötti, a frangepán utcának a lomb utca és röppentyű utca közötti részén. a tatai utnak a szegedi ut és balzsam utca közötti szakaszán több mint félmillió forint értékben utfelújítási munkát végeztek. a róbert károly körutnak a volt kis-lehel piactól a mátyás laktanyáig terjedő részén befejezték a parkosítást. befejezés előtt áll a gyermek közlekedési parkban az utak építése. jövőre elkészül a garázs-épület, ahol a kisautók, a kerékpárok kapnak majd helyet. a gyermek közlekedési parkot elvárhatóan 1963 első felében adják át a fiataloknak.

elmondották a továbbiakban, hogy a házkezelési igazgatóság 90 épületen végzett az idén kisebb, vagy nagyobb tatarozást. több mint 130 kereskedelmi egységet korszerűsítettek. számos új üzlettel, iparcikk-bolttal, cukrászdával bővült a hálózat. a vaci ut 53-55 számú házban zöldség-gyümölcs üzlet, tejbolt és ofotérfiók, a vaci ut 78 számú házban cukrászda, illatszerbolt, zöldség-gyümölcs üzlet, a szent istván parki új házban illatszer, ápisz, röltext-bolt, önkiszolgáló közért és könyvesbolt, a pannónia utca 7 számú házban bisztró, a hegedűs gyula utcában cukrászda és keravill-üzlet nyílt. az árpád hid vaci uti hídfőjénél - ahol 666 szövetkezeti lakás épült - még ez évben megnyílik egy új étterem. az élmunkás téren már elkészült hat új, korszerű elárusító pavilon, további négyet még e hó végéig átadnak. az üzlethálózat korszerűsítésére és bővítésére az idén 15 millió forintot költöttek a 13. kerületben.

jövőre tovább folytatják a béke tér parkosítását és felállítják a béke és barátság szobrot. korszerűsítik egyebek közt a tomori utcai piacot, a visegrádi utcai bölcsődébe bevezetik a központi fűtést, a józsef attila művelődési házban fejezték tekepálya épül. 25.000 négyzetméternyi utburkolat felújítására kerül sor 5,700.000 forintos költséggel. /mti/

9.40/n

-10-

bb 15. a bányai erőműben helyezik üzembe az első magyar gyártmányú száz megawattos gépegyeséget - a jövő évben megkezdik a műszaki újdonság számba menő erőműbővítést

1 szf/hné szb vg

1962. december 5.

még be sem fejeződött az oroszországi hőerőmű beruházása, a második ötéves terv másik nagy erőművének, a száznalombattainak építése pedig jövőre érkezik majd el az első gépegyeség üzembehelyezéséhez, máris újabb kiemelkedő jelentőségű erőműberuházásba kezd a nevezetesen a minisztérium energiaágazata. az új villamos energia termelő üzemét a nemrég hozott kormányhatározat értelmében a bányai erőmű bővítésével nyeri a népgazdaság, olyan módon, hogy a meglévő 78 megawattos erőmű mellé új erőművet telepítenek, 100 megawatt teljesítményű gépegyeséggel.

a száz megawattos kapacitásnövelés jelentékenyen hozzájárul az ország rohamosan növekvő villamosenergia-szükségletének fedezéséhez, s alkalmat ad arra, hogy kipróbálhassák az első magyar gyártmányú 100 megawattos turbógépegyeség prototípusát. így a tapasztalatok alapján fejleszthetik a nagyteljesítményű áramtermelő egységeket, később ráterhetnek a 200, majd az ennél nagyobb teljesítményű gépek előállítására. a fejlett iparu országokban - így a szovjetunióban is - ma már mindenütt többszáz megawattos gépeket építenek be az erőművekbe, mert ezeknek ugynevezett fajlagos teljesítménye nagyobb, mint a kisebbeké, azaz kevesebb szén felhasználásával fejlesztenek azonos mennyiségű energiát. másik hasznuk, hogy üzemeltetési költségük sokkal kisebb. a dunamenti hőerőmű második kiépítésében kap majd ilyen gépeket, de azokat a szovjetunió szállítja. a mi gépiparunk eddig még nem készített ilyen nagy gépeket, a bányai 100 megawattos egység tehát nagy fordulatot és ugrásszerű fejlődés lesz erőműgépgyártásunkban, nemkülönben a villamosenergiaipar műszaki színvonalának emelésében, gazdaságos üzemeltetésében.

az erőműberuházási vállalat és a kivitelező vállalatok már hozzáfogtak a nagyfontosságú munka előkészítéséhez. a bővítés terveit az erőműtervező iroda mérnökei rögzítik rajzpirra, a 100 megawattos turbinát a láng gépgyár tervezőinek elgondolása szerint építik meg a gyár turbina-gyár részlegében. a generátor előállításához a klement gottwald villamosági gyár fog hozzá, az 520 tonna óránkénti gőzteljesítményű kazán pedig a magyar hajó és darugyár darugyári részlegében készül. az új bányai erőmű, noha teljes egészében megfelel majd a korszerűség követelményeinek, csak részben követi a bányai erőmű száznalombattán kezdeményezett szabadtéri elhelyezését. mivel a 100 megawattos turbina kísérleti prototípus lesz, fokozott védelmet kíván, ezért gépházban helyezik el.

/folyt. köv./

9.45/n

-11-

bb 15. /a bányai erőműben... 1. folyt./- szb

a kazán azonban szabad térre került, az egyes üzemszerveket magasfokú automatizáltság jellemzi majd, nagy megtakarítást jelent a kivitelezésben, hogy új kiszolgáló üzemeket, műhelyt, raktárt, irodaházat, hűtőtavat, lakótelepet, szociális intézményeket nem kell építeni, mert ezek készen állnak a régi erőmű területén. az első 100 megawattos gépegység mint műszakilag újdonság számba menő beruházás azonban még így is körülbelül 600 millió forintba kerül.

a 22. számú állami építőipari vállalat decemberben megkezdte a felvonulást a munkához, a jövő év első negyedében áthelyeznek néhány kisebb épületet arról a területről, ahova az új erőmű kerül, majd a második évtizedben hozzáfognak a földmunkához, az új bányai erőmű 1965 végén kezdi meg az üzempróbát. /mti/

bb 16. hízott ürü görögországba

i so/tm szb ká

1962. december 5.

az állami gazdaságok nemcsak a saját tenyészetekből származó juhok értékesítésével foglalkoznak, hanem a termelőszövetkezetektől is felvásárolják azokat a birkákat, amelyeket a gazdaságok nem kívánnak tovább tenyészteni, ezeket hat hetes hizlalás után külföldön adják el, a hízott ürük nagy részét a görög kereskedők vásárolják meg, de szállítanak olaszországba és más nyugati országokba is, az őszi idényben 40.000 vágójuhót értékesítettek az állami gazdaságok, a téli hónapokban még inkább fokozódik az ürühizlalás és 90.000 hízott ürüt szállítanak a görög valamint más megrendelőknek. /mti/

bb 18. újabb üdülők épülnek hajduszoboszlón

vid fm/tné szb fm

1962. december 5.

a tervek szerint 1963 júniusában adják át rendeltetésének hajduszoboszlón a szot gyógyüdülőt, amelyben a belső szerelési munkákat a téli hónapokban végzik, külön strandja és fedett gyógymedencéi lesznek a 350 személyes szállónak, a hajduszoboszlói állomás közelében levő - eddig jórészt kihasználatlan - 72 fokos forrás vizét több mint 4 kilométer hosszú földalatti csőrendszeresen vezették el az új létesítményhez, ezzel a melegvizet fűtik majd az épületet is.

jövőre újabb két üdülő építését kezdik meg hajduszoboszlón, a fürdő mögötti bányakertben a szövsz és a mozdonyvezetők országos egyesülete épített üdülőt dolgozóinak, illetve nyugdíjasaiknak. /mti/

9.50/n

-12-

bb 17. hozzájárulás több mint 12.000 mezőgazdasági szakmunkás képzéséhez

i di/hné szb sr

1962. december 5.

a népfront, sok egyéb között, a mezőgazdasági szakmunkásképzés felett is védnökséget vállalt, az elmúlt években megteremtette a feladat megoldásában érdekelt valamennyi szerv és intézmény összefogását, fórumot biztosított a magasszintű véleménycserének, s tevékenyen közreműködött a legcélravezetőbb oktatási formák kialakításában, valamint a falvakban jól hasznosítható irányelvek meghatározásában, helyi bizottságai sokat foglalkoztak a mezőgazdasági szakoktatás és ismeretterjesztés gyakorlati oldalával, elősegítették az ezüstkalászos gazdatanfolyamok és egyéb sorozatok szervezését, sokat tettek azért is, hogy év közben csökkenjen a lemorzsolódás, az illetékes állami szervek sokra értékelik a népfront eddigi tevékenységét és továbbra is igénylik a mozgalom aktivistáinak támogatását.

a népfront-bizottságok most új, az eddiginél nagyobb feladatok megoldására készülnek, az idén 24 mezőgazdasági szakmában indul meg a felnőttek mezőgazdasági szakképzése, az előző évek ezüstkalászos tanfolyamai „átalakulnak”, szakmunkásképző tanfolyamokká, az 1962/1963 oktatási időszakban a tervek szerint 1200 elsőéves, 700 másodéves és 500 harmadéves tanfolyamot szerveznek, ezenkívül szeretnék elérni, hogy több mint 12.000 felnőtt tsz-tag tegyen mezőgazdasági szakmunkásképző vizsgát.

a mozgalom vezetői és aktivistái a falvakban ugyancsak mindenütt segítik a tanfolyamok szervezését; támogatást adnak a folyamatos munkához, ugyanakkor azonban már a következő évekre is gondolnak, szorgalmazzák például a falusi emberek általános iskolai tanfolyamainak bővítését, gyarapítását, azok számára pedig, akik nem járnak sem a kihelyezett technikai osztályokba, sem a szakmunkásképző tanfolyamokra, vagy a dolgozók általános iskoláiba, mezőgazdasági ismeretterjesztő előadássorozatokat rendeznek, ezek az előadássorozatok ugyanis alkalmasak arra, hogy felkeltsék az érdeklődést a továbbtanulás iránt, a népfront-bizottságok figyelemmel kísérik az eddig végzett mezőgazdasági szakmunkások helyzetét is, ahol hibákat látnak, ott javasolják a helyi vezetőknek, hogy ezeket az embereket megfelelő munkakörben foglalkoztassák. /mti/

9.58/n

-13-

bb 19. új antibiotikumokat kutató közös munka debrecenben és moszkvában - dr. bognár rezső kossuth-díjas akadémikus nyilatkozata szovjetunióbeli utjáról

vid fm/tné szb fm

1962. december 5.

hazaérkezett szovjetunióbeli látogatásáról dr. bognár rezső kossuth-díjas akadémikus, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem szerves-kémiai intézetének igazgatója. kifejevben a debreceni és a kijevei egyetem kapcsolatainak továbbfejlesztéséről, moszkvában pedig közös tudományos kutatási feladatokról tanácskozott. mindkét helyen nagy érdeklődéssel kísért előadásokat tartott. a látogatásokról és megbeszélésekről a következőket mondotta a magyar távirati iroda munkatársának.

- kifejevben felkerestem a lenin renndel kitüntetett sevcsenko egyetemet, amely testvéri kapcsolatban áll a debreceni kossuth lajos tudományegyetemmel. a kijevei egyetem - amely tizezer hallgató képzésével foglalkozik - szívesen szélesíti tovább az eddig kialakult kapcsolatokat. tervbe vették, hogy három évre aspiránst küldenek debrecenbe, aki majd szintetikus gyógyszerkémiaiával foglalkozik. viszonzásul tőlünk is meghínának egy aspiránst. tárgyaltunk arról, hogy az egyetemi tanárok és oktatók jelenlegi cserelátogatásain kívül a jövőben hallgatók cseréjére is sor kerül.

- moszkvában a tudományos kutatások terén a debreceni intézettel együttműködő összszövetségi orvostudományi akadémia új antibiotikumokat kutató intézetének vendége voltam. gauze professzorral, az intézet igazgatójával és brazsnyikova professzornővel megbeszéléseket folytattam a két intézet közös kutatómunkájának továbbfejlesztéséről. a moszkvai intézet kizárólag új antibiotikumok kutatását, felderítését végzi. a szovjetunió legkülönbözőbb vidékeiről, a kaukázusból, szibériából, az uralból és más vidékekről vett földmintákat vizsgálja: milyen mikroorganizmusok, gombatörzsek vannak benne, s ezek termelnek-e antibiotikumot? ebben a közös munkában a mi feladatunk, hogy a moszkvai intézet által küldött antibiotikumok kémiai szerkezetét megállapítsuk. ezeket a kísérleteket párhuzamosan végzik moszkvában és debrecenben. egy-két antibiotikumtól reméljük esetleg rákellenes hatóanyagok felderítését is.

- igen jelentősnek tartom azt a kapcsolatot is, amelyet most létesítettünk a semjakin akadémikus vezetésével működő természetes szervesanyagokat kutató intézettel. itt főként szénhidrátkémiai fehérjekémiai és bizonyos vonatkozásban antibiotikum-kémiai kutatásokat végeznek, velük is megállapodtunk, hogy a jövőben egy-két területen közösen dolgozunk - fejezte be nyilatkozatát dr. bognár rezső akadémikus. /mti/

10.05/n

-14-

bb 20. hatvanötmillió forint a dunakanyar komárom megyei szakaszának fejlesztésére

vid te szb ki

1962. december 5.

a dunakanyar fejlesztési tervében jelentős helyet kaptak komárom megye helységei is. a megyére jutó ilyen kiadások 60 százalékát esztergomra fordítják. a külföldiek által is kedvelt, műemlékekben gazdag város idegenforgalmának fejlődését főleg a szállodahiány gátolja, ezért elsősorban ebben segítenek. korszerűsítik és bővítik a fürdőszállót, új turistaszállót és több idényszállót építenek. így több mint háromszázalékkal növelik a szállodai ágyak számát. jelentős összeget költenek a város kommunális beruházásaira és a balatoni üdülőhelyek mintájára bazársort állítanak fel.

a dunakanyar másik közkedvelt kirándulóhelyén, dömösön utakat javítanak, szabályozzák a belvizeket, rendezik a község legnagyobb terét és új cukrászdát nyitnak. klastrom-ligetet is fejlesztet. az árpádházi királyok egykori lakhelyének környékét, amelyet a dorogi járás társadalmi munkásai fejlesztettek kedvelt kirándulóhellyé, ugyanis a dunakanyarhoz csatolták.

a dunakanyar komárom megyei szakaszának fejlesztésére 1966 végéig több mint 65 millió forintot fordítanak. /mti/

..-

bb 21. színes szobai szökökutat szerkesztett egy pécsi kisiparos

vid te szb ki

1962. december 5.

adamik antal pécsi villanyszerelő kisiparos ötletes és szép lakberendezési tárgyat, színes szobai szökökutat szerkesztett. a virágállvánnyal kombinált szobai szökökut azonkívül, hogy a lakás disze, egészségügyi szempontból is jelentős. a központi fűtésű lakások száraz levegőjét szabályozhatóan párasítja. sós víz alkalmazásával a légutakra is kedvező a szökökut hatása, de egyéb gyógyszeres anyagokat is juttathat a szoba vagy akár a munkaterem levegőjébe. a páradusító, színes szökökut villanymeghajtású és áramfogyasztása tizórás üzemeltetésnél is mindössze tiz fillérnyi. a szökökut iránt máris nagy az érdeklődés. /mti/

..-

10.12/n

-15-

le

le

bb 22. betoninjekció a balaton partfalába

vid te szb ki

1962. december 5.

a balaton 195 kilométeres partszegélyéből 50 kilométernyit védenek szilárd hullámtörő falakkal.

Legutóbb a révfülöpnél épített új partfal szakaszánál az eddiginél korszerűbb eljárást próbálták ki. előregyártott vasbetonelemeket süllyesztettek a partba, s ezek mellé, a kívánt mennyiségben, betont injektáltak. másik helyen a partba előregyártott vasbeton szekrényeket süllyesztettek, s ezeket homokkal töltötték meg.

az új partfalépítési módszerek olcsóbbak és nagy előnyük, hogy mellőzhető az építés helyének körülményes víztelenítése. /mti/

bb 24. eredményes zárószámadásra készülnek a baranyai szakcsoportok és társulások

vid j szb ká

1962. december 5.

megkezdődtek az évvégi zárószámadás előkészületei baranya megye mintegy 100 szakcsoportjában és termelői társulásában. ezekben az egyszerű társulásokban az idén 3700 gyümölcsstermelő, szőlősgazda, ~~gombász~~ gombász, méhész, nyultenyésztő és gyékényfonó fejtett ki hasznos tevékenységet. a gyümölcsstermelők például több mint 1000 holdnyi gyümölcsös gondozást és védelmét látták el, a méhészek pedig 22.000 ~~gombász~~ méhcsalád után pergettek mézet ebben az esztendőben. noha az időjárás nem kedvezett, a szakcsoportok és a társulások mégis jó eredményeket értek el. a hidas málnatermelő szakcsoport például 120 mázsa málnát értékesített a mék-nél, kétszer annyit, mint tavaly. a mohácsi szőlőtermelő szakcsoport 170 hektoliter borra kötött szerződést és e helyett 300 hektolitert ad át az állami pincegazdaságnak. a legnagyobb társulás pécsott működik, ebben tömörültek a város őszibaracktermelői.

a több mint 300 őszibaracktermelő gazda ez évben 22 vagon gyümölcsöt értékesített és ezért 1.200.000 forintot kapott. csupán a társulási felár majdnem 50.000 forint többletjövedelmet jelentett a város gyümölcsstermelőinek. az összeg feléből közös alapot képeztek és ebből jövőre faiskolát hoznak létre. /mti/

10.20/n

-16-

le

bb 23. a hajdusági termelészövetkezetek több mint 400 traktort vásároltak az idén

vid j szb ká

1962. december 5.

az egyre jobban megszilárduló hajdu-bihar megyei termelészövetkezetek még egyetlen esztendőben sem költöttek annyit gépvásárlásra, mint az idén; 87 millió forintért vásároltak gépeket. hetven millió forintot adtak ki a különböző típusú traktorokért, így a homoki talajokon jól bevált u-28-asokért, valamint az univerzális és a lánctalpas erőgépekért. tizenhét millió forintot költöttek az öntözéssel kapcsolatos gépi beruházásokra, felszínvezetékes öntözőgarnitúrák beszerzésére.

ebben az esztendőben több mint 400 új traktorral növekedett a hajdu-bihar megyei termelészövetkezetek gépparkja, s már 1258 saját traktort üzemeltetnek. /mti/

bb 25. tízezer leány és asszony szerzett 200-200 munkaegységet a kőrös-vidéki termelészövetkezetekben

vid j szb ká

1962. december 5.

a kőrös-vidék termelészövetkezeteiben a tavasszal a lányok és az asszonyok voltak a kongresszusi verseny kezdeményezői, számos női munkacsapat kelt versenyre egymással. a fűzesgyármati vörös csillag, aranykalász, az ujkigyósi aranykalász, az eleki lenin, a tótkomlói viharsarok és békés megye más nagyhatáru termelészövetkezetében 400-500 asszony és leány dolgozott rendszeresen, tavasztól az őszi betakarításig.

a termelészövetkezeti lányok és asszonyok rendkívüli szorgalmának nagy szerepe volt abban, hogy még nem volt az idejéhez hasonlóan szép, tiszta a határ. az őszi betakarítás dandárjában vasárnapként is kijártak a földekre, törték a kukoricát, vágták a szarvat, hogy mielőbb felszabaduljon a vetésre szánt terület.

kimagasló eredményeket értek el a baromfigondozó női brigádok, minimális elhullással nevelték fel a csibék százazreit. nem egyedüli a fűzesgyármati aranykalász tsz példája, ahol 2 millió forintnál többet jövedelmezett a baromfitenyésztés.

békés megye termelészövetkezeteiben ez évben 10.000 asszony és leány érte el, illetve haladta túl a 200 munkaegységet, de akad olyan termelészövetkezet is, mint a nagybánhegyesi kossuth, ahol az asszonyok többsége 300 munkaegységet szerzett. /mti/

10.25/n

-17-

le

bb 26. a zalai fiatalok téli programja: tanulás, szórakozás
vid fm/tné szb fm 1962. december 5.

zala megyében esténként sokáig világosak a művelődési otthonok és a falusi klubok ablakai, megkezdődtek az ezüstkalászos gazdatanfolyamok, a tsz-akadémiák, a nők és a fiatalok részére rendezett előadássorozatok, valamint a különféle szakkeri munkák, zömmel az ifjúság gyarapítja ismereteit: több mint 15.000-en vesznek részt például a kisz-tanfolyamokon, mintegy 8.000-en készülnek a kulturális szemlére, a többezren járnak mezőgazdasági szaktanfolyamokra.

a járási kisz-bizottságok és a falusi kisz-szervezetek gondoskodnak a fiatalok szórakoztatásáról is. zenés hétvégeket, műsoros és táncesteket, szellemi vetélkedőket és ügyesség versenyeket is rendeznek számukra. /mti/

--

bb 27. 400 buzsáki himzésű kötény frankfurtba

vid fm/tné szb fm 1962. december 5.

a somogy megyei buzsák község népművészeti háziipari szövetkezetében harmincöt ügyeskezü aszony, lány varjja, himezi párnákra, terítőkre és ruhákra a szebbnél-szebb buzsáki motívumokat. köztük van a 80 esztendőes gyanis néni, aki most is éppen olyan ügyesen dolgozik, mint ötven évvel ezelőtt. a népművészeti háziipari szövetkezet tagjai a régi hagyományos buzsáki formák mellett a világ csaknem minden tájára eljutnak. legutóbb például 400 modernszabású, buzsáki motívumokkal díszített kötényt küldtek frankfurtba. /mti/

--

bb 28. kisz-lakásépítkezés kezdődik tavasszal dunaujvárosban

vid fm/tn szb fm 1962. december 5.

a dunaujvárosi kisz-bizottság mellett működik a „fiatalok műszaki tanácsa”, amelynek kezdeményezésére tavasszal kisz-lakásépítkezés kezdődik dunaujvárosban. a fiatalok kezdeményezését a párt, a tanács és az otp is támogatja. a városi tanács erre a célra már területet jelölt ki a kertvárosban, az otp pedig biztosítja a szövetkezeti építkezéshez szükséges kölcsönt.

/folyt. köv./

10.35/n

-18-

le

bb 28. /kisz-lakásépítkezés... 1. folyt./- szb

az akciót kezdeményező fiatalok legutóbb baján jártak, ahol tanulmányozták az ottani családházépítkezéseket. a tapasztalatok alapján a fiatalok műszaki tanácsának tagjai megkezdték a kertés családházak tipusterveinek kidolgozását. két szoba-konyhás, kertés családi ikerházakat terveznek, amelyeknek felépítéséhez minden egyes fiatal építendő és családja ezerkétszáz óra munkával járul hozzá. bontásból nyert építőanyagokat is felhasználnak, és így a költségeket 15-20 százalékkal csökkentik.

öt dunaujvárosi vállalat - a dunai vasmű, a 26. építőipari vállalat, az 5. épületelemgyár, a máv és a mávaut-fiataljai vesznek részt a kisz-lakásépítési akcióban. egyelőre 13 ikerházat, azaz 26 kertés lakást építenek. a munkát tavasszal kezdik meg, s őszre befejezik. /mti/

--

bb 29. a miskolci pamutfonodában minden második dolgozó tagja a szocialista brigád mozgalomnak - már 87 tonna fonalat készítettek terven felül

vid te szb ki

1962. december 5.

miskolc legnagyobb könnyűipari üzemében, a pamutfonodában, a kongresszusi versenyben jelentősen fejlődött a szocialista brigádmozgalom; jelenleg 58 munkacsoportban több mint 400 dolgozó versenyez a címért. így a nagyjából kétharmad foglalkoztatott gyárban minden második dolgozó részt vesz a mozgalomban.

a szocialista brigádok kezdeményezésére a tavaszi hónapokban az üzem dolgozói értékes munkafelajánlást tettek. elhatározták, hogy a szövetkezet által kért terven felüli fonalat nagyobb részét megtakarított gyapotból készítik. a hulladék csökkentésére a berendezéseken több technológiai módosítást hajtottak végre, a dolgozók pedig tisztán tartották a gépek környékét, hogy a lehullott gyapot ne piszkolódjon és azt is felhasználhassák. a figyelmes, gondos munka és a műszakiaik segítségének eredménye, hogy a kongresszusi versenyben december 1-ig az üzem dolgozói esedékes éves tervükön felül 87 tonna fonalat készítettek. ebből a mennyiségből szövetkezetünk 800.000 méter pamutárut gyárthatnak. a többlet jelentős részét, mintegy 50 tonnát, megtakarított gyapotból készítették.

a szocialista brigádok nagy gondot fordítanak önképzésükre és üzemük környékének csinosítására. példájukat a többi dolgozó is követi. eddig mintegy 10.000 óra társadalmi munkával korszerű sporttelepet, fedett autóbussmegállót és járdát építettek. az őszi hónapokban a fonoda mintegy 600 műszaki és fizikai dolgozója jelentkezett párt vagy állami oktatásra. /mti/

--

le

11-10/n

-19-

bb 30. üzemben az első hazai gyártmányu folyamatosan működő hőkezelő kemence

vid te-lm ki

1962. december 5.

a dunai vasmű meleghengerművében az idén építették fel a legkorszerűbb s egyben az első hazai gyártmányu hőkezelő kemencét, amellyel egyes nagyszilárdságu lemezfélek minőségét javítják. berendezéseit a kgmti tervei alapján a vaskohászati kemence-építő vállalat szakemberei szerelték össze. a kemencének 26 méter hosszú tüzttere van, a kemencetípus azért a legkorszerűbb, mert belső görgősoron folyamatosan percnként 0.5-0.8 méteres „sebességgel”, továbbítja a lemeztáblákat, amelyek vastagságuktól függően hosszabb-rövidebb ideig maradnak a hőkezelő kemencében.

hosszu kísérletezések után sikerült a kemencét úgy beállítani, hogy most már zökkenő nélkül működik valamennyi berendezése. a hőkezelt lemeztáblák minősége kiváló./mti/

--

bb 31. nagyüzemi zöldségkertészetek zalában

vid j-lm ká

1962. december 5.

a városok és az ipari települések zöldségellátásának megoldására 6 nagyüzemi zöldségkertészetet alakítanak ki zalában. a nagykanizsai második kerület, a sormási, a balatonmagyaródi, a miklósfai, a baki és a lenti termelészövetkezetek összesen 590 holdon létesít kertészetet.

a tervek kidolgozása folyamatban van, nagykanizsán pedig már hozzá is láttak az építkezéshez. ebben a szövetkezetben két és félmillió forintos beruházással palántaelőnevelőtelep épül és két mozgatható öntözőberendezést állítanak fel. öntözésre a principális-csatorna vizét használják. a többi gazdaságban is vízfolyáshoz közel telepítik a kertészetet, hogy minél kisebb költséggel valósíthassák meg az öntözést./mti/

--

bb 34. száz évvel ezelőtti obsitos „risztung”, került a karcagi nagykun muzeumba

vid fm/tné-lm fm

1962. december 5.

a karcagi nagykun muzeum újabb néprajzi emlékekkel gazdagodott: egy karcagi obsitos vitéz évszázados „risztungja”, - zsinóros nadrág, mente és csákó - került a gyűjteménybe. ezzel együtt mintegy százra emelkedett a muzeumban őrzött jellegzetes kunsági viseletek száma./mti/

--

11.15/n

-20-

bb 32. „legyőzzük az aszályt”, - vándorkiállítás a jászásban

vid -j lm ká

1962. december 5.

a jászásban „legyőzzük az aszályt”, címmel vándorkiállítást indított utnak a járási tanács és a hazafias népfrentbizottság. a 25 tablóból álló kiállítási anyag megismerteti a látogatókkal a tájegység öntözési eredményeit, a gyakorlati módszereket, a csökutas öntözés hasznos formáit. ebben az évben a tervezetet tulszárnyalva, négy és félezer hold szánté földet, kertészetet, rétet, legelőt, szőlőt öntöztek a jászberényi járás termelészövetkezetel. az öntözés jól megtérülő befektetésnek bizonyult, s ezért a következő 3-4 évben mintegy 10 000 holdra emelik az öntözött terület nagyságát. a tablókat elsőnek jászberényben állították ki, később pedig a járás valamennyi községében bemutatják./mti/

--

bb 33. gyűjteményes kiállításra készülnek a zsenyei művésztelep fennállásának tizedik évfordulója alkalmából

vid fm/tné-lm fm

1962. december 5.

jövőre lesz tíz éves a zsenyei művésztelep, amelyet számos neves művészünk tekint második otthonának. ez az évforduló alkalmából a művésztelepen járt festők, grafikusok, szobrászok, iparművészek legjobb munkáiból szombathelyen gyűjteményes kiállítást rendeznek. a hazafias népfrent bizottságot alakított a kiállítás előkészítésére./mti/

--

bb 36. öregek klubjai békés megyében

vid fm/tné-lm fm

1962. december 5.

a békés megyei termelészövetkezeti klubokat és művelődési otthonokat az öregek is szép számban látogatják. több faluban külön helyiséget rendeztek be részükre. a tótkomlói községi művelődési otthonban az idén nyílt meg a nyugdíjasok klubja. békéscsabán a tit helyiségét látogatják a veteránok. a sarkadi lenin termelészövetkezet klubházában is külön szobát rendeztek be erre a célra. az öregek klubjaiban is könyvek, rádió, televízió és társasjátékok várják a vendégeket./mti/

--

11.20/n

-21-

le

bb 35. milliós értékű gazdasági épületekkel gyarapodtak a közös gazdaságok - 11 új törpevizmű szolnok megye termelészö-
vetkezeteiben - a makói járásban már kijelölték a jövő évi épít-
kezések helyét

vid ö kz/hmé szb ká

1962. december 5.

szövetkezeti gazdaságaink a korábbi évekhez hasonlóan, az idén is nagyértékű beruházásokkal gyarapították a közös vagyont. az elmúlt napokban beköszöntött téli idő a legtöbb helyütt már tető alatt találta az új gazdasági épületeket, s így a még hátra-
levő belső munkákat akadálytalanul el tudják végezni. szolnok me-
gyében, azol ebben az évben csaknem 150 millió forintot költöttek
építkezésre, az év végéig 1500 szarvasmarhát, 37.800 sertést,
45.000 baromfit és 2500 juhot helyeznek el új istállóban, illetve
ólban. felépítettek ezenkívül 424 vagon gabona és 1100 va-
gon kukorica tárolásához elegendő magtárt és górért. a majorokban
24 kutat furtak, 11 helyen pedig törpevizművet létesítettek. meg-
kezdték a megyében a régi, elavult gazdasági épületek - elsősor-
ban az ólak és az istállók - felújítását is. ilyen célra 4.000.000
forintot költöttek az év elejétől.

tolnában az erre az évre tervezett 450 új gazdasági épületből
439-et már használnak is. elkészült többek között 35 istálló, 15
hizlalda, 80 kukoricagóré. harmincöt szövetkezet majorját villa-
mosították, 25-öt pedig vízvezetékekkel látták el. tizenegy olyan,
már megkezdett építkezést - halastavat és dohánypajtát-, amelyet
a következő hónapokban úgy sem hasznosíthatnának, „áttektek”, a
következő évre, tizenegy, 1963-ra tervezett magtárpadlósos tehén-
istálló építését viszont már most megkezdték.

csongrád megye makói járásában már november végére befejez-
ték az ez évre tervezett építkezéseket, sőt terven felül is kö-
rülbelül egymillió forint értékű beruházást valósítottak meg. a
járás közös gazdaságai együttesen 90 új létesítménnyel gyarapod-
tak. négy szarvasmarha-istállót, 21 sertésólat, fiasztatókat, 2
baromfinevelőházat, 7 magtárt, 30 górért és sok más új épületet
adtak át a közelmúltban rendeltetésének. nagyszámú beruházás-
sal 5 új öntözőtelep is készült a járás termelészövetkezeteiben,
s ezzel összesen 1263 holddal nőtt az öntözhető terület nagysá-
ga.

a nagy munkából mindenütt kivették a részüket a közös gazda-
ságok saját építő brigádjai. a magyarcsanádi úttörő termelészö-
vetkezetben például csaknem 200 tag dolgozott a házibrigádban,
s így még arra is futotta az erejükből, hogy más termelészövet-
kezeteknek segítsenek.

/folyt. köv./

11.30/n

-22-

bb 35. /milliós értékű... 1. folyt./ szb

ezen a vidéken egyébként már most kijelölték a jövő évi építke-
zések helyét. elkészültek az új létesítmények tervai, s meg-
kezdték az anyag helyszínre szállítását.

győr-sopron megyében ezekben a napokban sok szövetkezeti gaz-
dának ad munkát a szerfás istállók téli ültetése. együttesen 300
szerfás istállóban nádpadlóval lezárják a tető alatti padlásteret,
vagy dróthuzalt feszítenek ki és erre szalmát, illetve kukoricaszá-
rat raknak. a szerfából készült sertésfiasztatók húzatos oldalait
szalmabálákkal veszik körül. a tapasztalat szerint nem kell attól
tartani, hogy a nagy hidegben, mondjuk mínusz 10 fokos hideg-
ben, megfáznak a fiatal állatok az ilyen módon téli ültetett ólak-
ban.

turkeve termelészövetkezeti város közös gazdaságai - a vörös
csillag, a táncsics és a buzakalász termelészövetkezet - közös
építőbrigád szervezésével biztosította a gyors építkezést. huszon-
öt szakmunkással és 40 segédmunkással dolgozó kőműves- és ácsbri-
gádjuk ebben az évben mintegy négy millió forint értékű gazdasági
épületet hozott tető alá turkeven, mezőturon és a kunszentmártoni
járás néhány községében. saját gazdaságaikban két 60 férőhelyes
sertésfiasztatót és egy 100 férőhelyes növendékistállót adtak át
rendeltetésének./mt1/

--

bb 37. élénk forgalom a vadpiacon

i n. j./j szb ká

1962. december 5.

a nagyvásártelepre és a 9. kerületi, hámán kató téri piac-
ra szerdán 55 vagon és 61 tehérgépkocsi áru érkezett, többek
között 18 vagon étkezési burgonya, 8 vagon káposztaféle, 5
vagon főzőhagyma, 7 vagon gyökérzöldség és sárgarépa, 6 vagon
főző- és sütőtök és 9 vagon különféle gyümölcs.

a vadásztársaságok fokozottabb tevékenységére a vadpiac ér-
tékesítő központjában: a tolbuhin körüti vásárcsarnokban megélén-
kült a forgalom. itt szerdán a következő fogyasztói árak voltak
érvényben: lőtt nyul beles, nyuzva, egészben kilónként 14.50, ki-
belezett ~~nyul~~ nyul egészben 12.50, nyul hátulja 18.40,
eleje 7, nyulgerinc 20, comb 18.40 forint. szarvasbicska csonttal
kilónként 16.20, szarvaslapocka 15, szarvaskaraj 15.40 forint.
vaddisznóhus: comb csonttal kilónként 19.80, lapocka 18.90, ka-
raj 20.10 forint. ~~szarvasbicska~~ fácánkakas darabja 23.80 forint.
őzcomb kilónként 18.80, karaj 19.20, laposka 18 forint. /mt1/

--

11.35/n

-23-

bb 38. teljesítette évi tervét a diósgyőri vasöntőde

vid te szb ki

1962. december 5.

a Lenin kohászati művek egyik fontos nagyüzeme, a vasöntőde, elsőként a gyár önálló részlegei közül, teljesítette évi tervét. a kiváló eredmény elérésében a dolgozók szorgalmán, felelősségén kívül döntő része volt a helyes szervezésnek, az idejében és tervszerűen alkalmazott műszaki intézkedéseknek és nem utolsósorban a munkaversenyben bekövetkezett minőségi változásnak. az üzem legfontosabb munkaterületein dolgozók ugyanis szinte valamennyien elhatározták, hogy kongresszusi versenyben megszerzik a szocialista címet. a siker nem is maradt el: hónapról-hónapra egyenletesen túlteljesítették esedékes előírásukat, csaknem teljes programszerűséggel dolgoztak, s egy tonna kész öntvényhez több mint tíz kilóval kevesebb alapanyagot használtak fel.

a határidő előtti tervteljesítéssel nyert időt az üzem dolgozói arra használják fel, hogy előírásán felül mintegy 2000 tonna olyan termékeket gyártanak, amelyek sürgetően fontosak többek között a papir-, az élelmiszer-, a vegyipar, a kohászat és más iparágak termelőmunkájának elősegítéséhez. ezeknek értéke várhatóan meghaladja a tízmillió forintot. /mti/

bb 39. időjárásjelentés

gg szb

1962. december 5.

a meteorológiai intézet jelenti december 5-én, szerdán 13 órakor:

a hideg kissé mérséklődik

európa középső részén továbbra is hideg, párás, helyenként ködös az idő. a szovjetunió európai területén nagy kiterjedésű havazások vannak és az ural előtti térségben ma reggel sok helyen mértek minusz 25 fok alatti hőmérsékleteket. európa többi részén viszont az évszakhoz képest enyhez időjárás alakult ki.

hazánkban tegnap párás, ködös, hideg idő volt. csapadék sehol sem hullott. a dunántul egyes helyein napközben sem emelkedett a hőmérséklet minusz 4 - minusz 6 fok fölé. ezzel szemben az északi hegyvidéken voltak helyek, ahol plusz 3 - plusz 4 fokos legmagasabb hőmérsékleteket mértek.

/folyt. köv./

14.15/n

-24-

bb 39. /időjárás.... 1. folyt./- szo

ma hajnalba a dunántulon általában minusz 10, minusz 15, az ország többi részein pedig minusz 7 - minusz 10 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a nyugati határszélen enyhülés indult meg. a reggeli jelentések alapján misinatóton 8, a budapesti szabadság hegyen 18, galyatóton 20, dobogókőn 23, kékestetőn 28 centiméter vastagságu hóréteg található.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke minusz 3.3 fok volt, a sokévi átlagnál 5.3 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: felhős idő, néhány helyen ónos eső, futó havazás, mérsékelt, helyenként élénkebb északnyugati szél. a hideg kissé enyhül. várhatóan legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet délnyugaton minusz 10 fok alatt, máshol minusz 4 - minusz 9 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: az ország északi felében 0 - plusz 3, délen 0 - minusz 3 fok között.

a duna vizállása szerdán délelőtt 11 órakor budapestnél 146 centiméter. /mti/

bb 40. december 22-én kezdődik az iskolákban a téli szünet

i vt/sze-lm sr

1962. december 5.

a művelődésügyi minisztériumban kapott tájékoztatás szerint az idei tanévben az általános- és a középiskolákban a téli szünet december 22-től 1963. január 7-ig tart. a szünet előtti utolsó tanítási nap december 21. január 8-án kezdődik újra a tanítás. /mti/

bb 41. koszoruzási ünnepség és józsef attila emlékest angalföldön

i vt/sze-lm sr

1962. december 5.

angalföldön is megemlékeznek a nagy proletár költő, józsef attila halálának 25. évfordulójáról. szombat délelőtt 11 órakor a kerületi üzemek, gyárak, vállalatok, intézmények dolgozói, a tanulóifjúság, a párt- és a tömegszervezetek képviselői koszorút helyeznek józsef attila szobrának talapzatára.

/folyt. köv./

14.35/n

-25-

bb 41. /koszoruzási ünnepség... folyt./-lm

ugyancsak szombaton az mszmp 13. kerületi pártbizottsága és a kerületi tanács végrehajtó bizottsága a józsef attila művelődési ház mozitermében műsoros emlékestet rendez. takács jeno, a 13. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese mond beszédet. az ünnepi műsor után levetítik a város peremén című dokumentumfilmet./mti/

..-

bb 42. Ünnepi brigádgyűlés a dunaujvárosi kikötőben

vid te-lm ki

1962. december 5.

a dunaujvárosi kikötő auróra karbantartó brigádja szerdán ünnepi gyűlést tartott, amelyen több brigádtag hozzátartozói és gyermekei is megjelentek. az auróra-brigád ezen az ünnepi gyűlésen kapta meg jó munkájáért a szocialista brigád oklevelet és a vasmű szállító gyára gazdasági vezetőinek ajándékait. könyvjutalomban részesült a brigádnak mind a tiz tagja. a brigádtagok viszont a műhely dolgozóinak gyermekei részére vásároltak mikulás-csomagokat. harmincnégy ilyen ajándékcsomagot adtak át brigádgyűlésen, amelyen részt vett az óvárosi óvoda egyik óvodnője is. a brigád ugyanis szocialista szerződést kötött az óvárosi óvoda patronálására, az új óvoda felszerelésének kiegészítésére, játékok készítésére./mti/

..-

bb 43. sajtótájékoztató a kubai oktatási rendszerről

t vt/sze-lm sr

1962. december 5.

kuba oktatási rendszeréről s magyarországon szerzett tapasztalatairól tartott tájékoztatót szerdán a magyar sajtó házában aida estella lopez hernandez, a kubai közoktatásügyi minisztérium osztályvezetője. elmondotta többek között, hogy a kubai köztársaságban az általános iskola hat évfolyamos középiskolába - amely alsó- és felsőtagozatra oszlik - ugyancsak hat évig járnak a fiatalok. az általános iskolai tanulók száma jelenleg körülbelül 1,300.000, a középiskolákban pedig több mint százötvenezen tanulnak.

szólott arról a széleskörű mozgalomról, amelyet az analfabetizmus felszámolására indítottak kubában. az oktatásban százezer diák- és sok munkás vett részt a pedagógusok irányításával. a felnőtteknek esti iskolákat szerveztek. beszámolt a kubai vendég arról is, hogy három év alatt megkétszereződött hazájában az általános iskolai tanítók száma, s tovább képzésükre főiskolát létesítettek.

megemlítette, hogy náluk is indultak kísérletek a gyakorlati oktatásra. magyarországi látogatásának célje a politechnikai oktatás tanulmányozása, magyarországi tartózkodása - mint mondotta - sok értékes tapasztalathoz juttatta, amelyek nagy segítséget jelentenek majd kuba oktatásügyének további fejlesztéséhez.

végezetül elmondotta, hogy bárhol járt hazánkban, mindenütt nagy szeretetet, szolidaritást tapasztalt a forradalmi kuba népe iránt./mti/

bb 45. pesti diákok román barátsági ünnepsége

t s/tné/m/sr

1962. december 5.

a román népi állam megalakulásának közelgő évfordulójával kapcsolatban ünnepséget tartottak az ujbpesti viola utcai általános iskola tanulói és tanárai. az alkotmány filmszínházban szerdán délután a diákok román költők, írók verseiből, műveiből adtak műsort, majd három kisfilmet vetítettek a baráti állam életéből. az ünnepségen ott volt

a kerületi tanács és a tömegszervezetek képviselői is. megjelent nicolae blejan, a román nagykövetség másodtitkára, a követség több munkatársa.

a viola utcai iskolában ezen a napon nyílt meg románia kulturális és iskolai életéről rendezett fényképkiállítás. /mti/

..-

bb 50. áramzavar volt a fővárosban

i hbj/sze/m/vg

1962. december 5.

szerdán délelőtt 11 óra 55 perckor a kelenföldi hőerőműben történt zárlat következtében a főváros több negyedében átmenetileg megszűnt az áramszolgáltatás, így a többi között a markó utca, a vérmező környékén, lágymányoson, kelenföld egyrészén, a soroksári ut vidékén. az áramszünet az összefogyasztóknak mintegy 25 százalékát érintette. az elektromos művek azonnal intézkedett, hogy az áramszolgáltatásból kiesett területekre más erőművekből energiát juttasson. a rendkívüli bonyolult átkapcsolások azonban természetesen rövidebb- hosszabb időt igényeltek, az áramszolgáltatás megszűnte után 10-15 perccel az elektromos művek folyamatosan tudott egyes városnegyedekbe áramot juttatni, a délutáni órákban pedig már egész budapesten zavartalan volt az áramszolgáltatás.

amint a kelenföldi hőerőműben közölték, az áramszünetet az erőmű 10 kilovoltos berendezésében keletkezett szinzárlat idézte elő. a zárlat okának megállapítására folyik a vizsgálat. /mti/

..-

16.25/a

- 27 -

16.25/a
2. szel

bb 48. műsorunkkal is a népek barátságát kívánjuk szolgálni - az africana népi együttes sajtótájékoztatója

t lv/tm vm sr

1962.december 5.

az országos cirkusz vállalat székházában szerdán a hazánkban vendégszereplő africana népi együttes tagjai sajtótájékoztatót tartottak.

Sisoko Amadou, az együttes igazgatója elmondotta, hogy nagy szeretettel és várakozással jöttek Magyarországra. Párizsi vendégszereplésük alkalmával látták az ott tartózkodó magyar állami népi együttes műsorát, s abból is arra következtettek, hogy az itteni népi kultúra magas színvonalú. Ez indokolta, hogy némi szorongással léptek a magyar közönség elé. Bizik azonban abban, hogy a közönség szeretettel fogadja majd, s megérti műsorukat, amellyel a népek barátságát kívánják szolgálni.

Sisoko Amadou a továbbiakban elmondotta, hogy az együttes 1946-ban kezdte működését. Első ízben Párizsban léptek fel, ott sikert arattak, utána pedig több európai fővárosba is meghívást kaptak. A népi táncosokat a falusi táncversenyeken válogatták ki olyan néptörzsekből, ahol még csak nem is hallottak a nyugati világ tánckulturájáról. A táncosok kiválasztásánál elsősorban azt tartották szem előtt, hogy hitelesen ábrázolják Afrika népművészetét, s a műsorszámok népi mondákon és táncokon alapuljon. „Az erdő” című kompozíció témája: szombat este a törzsi táncünnepek után bangali az erdőben elcsalja manát, a törzs legszebb lányát, majd magára hagyja a sötét erdőben. Megjelennek a zangbetok, az éjszakai madár-emberek, az erkölcs őrei, és pokoltáncot járatnak a csábítóval. A következő szám, a „mezei munka”, arról „beszél”, hogy a parasztok együtt művelik meg földjüket és a fáradságos napi munka befejeztével este összegyűlnek egy kis táncra. Az együttes estéről estére a fővárosi nagycirkuszban mutatja be műsorszámait./mti/

bb 49. az aquincumi muzeum

sze vm sr

1962.december 5.

és rommező december 1-től április 15-ig zárva tart./mti/

16.45/a

- 28 -

HE

bb 47. a körösök több szakaszán már áll a jég - a tiszán a téli kikötőkbe vonulnak a hajók, a felső duna-szakaszon az alduházi irányítják az uszályokat - pályamunkások is segítenek a fűtőházakban a szénrakodásnál

ö hbj/sb-vid/sze vm vg

1962.december 5.

A mínusz 8-mínusz 10 - sőt mínusz 15 fokos hideggel igazi erejét mutatja a tél. A folyókon megjelentek az első jégtáblák, a jelentések arról adnak hírt, hogy a Tisza felsőszakasza már zajlik a legtöbb jégtáblát azonban nem a Tisza „növesztette”, hanem a Szamos hozza magával. A folyónak nagyrésze apad, lassabb a víz mozgása, könnyebben „dagad”, a jég. a kisvízü bodrog, a zagyva, a fehér, a fekete és a kettős körös kisebb megszakításokkal már „beállt”, a Balaton a part mentén többkilométeres szélességben befagyott, a Velen-csei tó vizének felületét csak a mélyebb részeken hagyta szabadon a két-három centiméteres jégkéreg. A Duna több mint egy hete apad, alig kap utánpótlást, mert a fagyhullám „megfogta”, a nagy esők vizét. A hideg csupán Ausztriában a vízierőkkel megduzzasztott rövid duna-szakaszt tudta bevonni jéggel. Csaknem egy hétig kellene tartania még a hidegnek, hogy Budapest jégtáblát láthasson a folyón.

A mahart tájékoztatója szerint a Duna felső szakaszán be kellett szüntetni a hajózást, mert számolni kell azzal, hogy egyik napról a másikra veszélybe kerülnek a hajók. Utasították a vontatók vezetőit, hogy a Bécs feletti duna-szakaszon vonuljanak el, mégpedig az országhatár menti folyamszakaszra, veszély esetén pedig a legközelebbi téli kikötőt, vagy „vizimenhelyet”, keressék fel. Az alduházi viszonylag még jók a hajózási lehetőségek, éppen ezért a rendelkezésre álló uszályokat oda csoportosítják, hogy minél előbb minél több vasércet hozhassanak vizitlon a Dunaujvárosnak. A Balatonon megszűnt a hajózás és a Tiszán is már a téli kikötők gyűjtik a hajókat. Most már semmi kilátás sincs arra, hogy a Duna-tengerjáró hajók télidőben csepelre jussanak, ezért Brailában, Galacra, Rijekán és Triestben rakodnak.

A máv-nál is erősen érezteti hatását a hideg, különösen a fűtőházakban. Valósággal „megdermednek”, a szénszállító csillék kerekei, nehéz a szénrakodás a mozdonyokra. A megnövekedett feladatok ellátására viszont kevés a szokásos számú munkáskéz. Ezért pályamunkásokat is irányítanak a fűtőházakba. A gőzmozdonyokból kicsapódó víz a fűtőházak környékén gyakran von jégkéreg, ennek felolvasztására jegelő brigádok láttak munkához és természetesen ipari sóval is hirtik a váltók környékét.
/folyt. köv./

16.55/a

- 29 -

bb 47. a körösök.....1.folyt./vm

ezekben a napokban viszonylag kevesebben utaznak, s a szerelvények jobb fűtése érdekében - ahol lehet - kevesebb kocsit közlekedtet a máv. a vonóerő is megsínyli ezt a hideget, s emiatt gyakoribbak a késések. a máv intézkedett, hogy a fővonalakon közlekedő vonatokat a csatlakozó vonatok minden esetben várják meg.

vidékről is olyan jelentések érkeznek, hogy a hideg komoly próba elé állítja a dolgozókat. tatabányán például több ezer munkás dolgozik a szabadban. tatabánya felső vasútállomáson, a rendezőpályaudvaron nemcsak a hideg, hanem a sűrű köd is nehezíti a vasutasok munkáját. az éjszakai 15 fokos hidegben megdermed a csapágyak olaja, a nagy ködben veszélyes és nehéz a teherkocsik mozgatása. valóban kettőzött erővel kell dolgozniok, hogy a szokásos mennyiségű árut, a napi 400-500 megrakott teherkocsit továbbíthassák. nehéz a helyzet a tatabányai cement-és mészművek kőbányájában is, gyakran órákhosszat tart, míg a szabadtéri tárolókba befagyott agyagos követ gázolajjal kiégetik. ennek ellenére elegendő márgát és követ szállítanak a gyárba, így a klinkerégető kemencék a szokott teljesítményrel dolgoznak./mti/

- . -

bb 51. budapesten ülésezik a kgst növényvédelmi állandó munkacsoportja

k le vm ká

1962.december 5.

a kgst növényvédelmi állandó munkacsoportja december 4-től 8-ig budapesten tartja ülését. a tanácskozáson azokat a legújabb eljárásokat vitatják meg, amelyek a tudományos kutatások és a gyakorlati kísérletek szerint az eddigieknél eredményesebben védik a növényeket a kártevők és a betegségek pusztításaitól. az ülés napirendjén szerepelnek a növényvédőszeres hatékonyságának és gazdaságosságának vizsgálatára alkalmas módszerek, valamint a növényvédelem más, nemzetközi szintű megoldást igénylő kérdései./mti/

- . -

17.106/a

- 30 -

Handwritten signature

bb 44. a martonvásári mezőgazdasági kutató intézet tudományos tanácsának ülése - jelentős eredmények, biztató perspektívák az intézet kutatómunkájában - előtérben az intenzív magyar buzafajta

vid/tm/m/ká

1962. december 5.

a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutató intézetének tudományos tanácsa szerdán dr. rajki sándor igazgató elnöklétével ülést tartott, amelyen megvitatták az intézet 1963 évi kutatási tervjavaslatát, és beszámoltak az eredményekről. a tanácskozáson résztvett petőházi gábor, földművelésügyi miniszterhelyettes.

dr. rajki sándor igazgató tájékoztatta az ülést a magyar intenzív buzafajta előállítására vonatkozó kísérletekről. az intézet tenyészkertjében az idén több mint 300 fajtajelölt törzzsel folytatnak összehasonlító kísérletet. jóllehet az intenzív buzanevelést 1957-ben teljesen új anyaggal kezdték, a tervezett nyolc év helyett már a jövő évben jó fajtajelölteket jelenthetnek be az országos fajtaminősítő tanácsnál.

az intézet igen jelentős eredményeket ért el a martonvásári hibridkukoricák előállításával és a köztermesztésben való elszaporításával. az idén már 2 millió holdat vetettek be martonvásári hibridfajtákkal, ezenkívül csaknem egymillió holdra elegendő vetőmagot exportáltak. a kutató intézetnek eddig nyolc elismert kukoricahibridje van. a jövő évben a kukoricanevelés munkájában arra kell törekedni, hogy még tovább javítsák a hibridek minőségét.

jelentős eredményt ért el az intézet a lucernanevelésben. a synalfa, martonvásári lucerna a nyugatnémetországi kísérletekben kiválóan szerepelt. a német szakemberek úgy nyilatkoztak, hogy 1965-től kezdve a német szövetségi köztársaságban elsősorban synalfa lucernát akarnak termesztetni.

az ország tavaszjárpa vetésterületének háromnegyed részén martonvásári tavaszi árpafajtákat vetnek, s 1963-ban újabb tavaszi árpafajták kerülnek az országos növényfajta minősítő tanácshoz elismerésre.

a takarmánycirok nemesítésében is szépek az eredmények. az országos növényfajta minősítő tanács kísérleteiben a martonvásári hibrid szudáni cirokfű jobbnak bizonyult az összes külföldi fajtáknál. tömeges elszaporítása már megkezdődött.

a tanácskozás befejező részében dr. rajki sándor igazgató beszámolt franciaországi, angliai és olaszországi tanulmányutjának tapasztalatairól. /mti/

- . -

17.30/a

- 31 -

Handwritten signature

bb 46. három új magyar gyártmányú orvosi berendezés mintapéldányát mutatták be a miskolci kórházvárosban

vid te vm ki

1962. december 5.

miskolcon, a sajeszentpéteri kapuban épülő 1.500 ágyas kórházváros művelődési házában szerdán orvosi műszerkiállítás nyílt. ezen a megye kórházainak vezetői megismerkedhettek a legkorszerűbb gyógyító készülékekkel, műszerekkel és azok helyes kezelésével. az országos műszer és fogászati cikk kereskedelmi vállalat a kiállításon több mint száz berendezést mutatott be. egy részüket a német demokratikus köztársaságból importáltuk, de bemutatták a magyar orvosi műszeripar három új gyógyító berendezésének mintapéldányát is. a külső és belső defibrillátor segítségével áramütéssel szabályozzák a beteg szív működését. a korszerű levegő ionizáló készülék az asztmás betegségekben szenvedőknek nyújt megkönnyebbülést, a harmadik berendezés pedig a műanyag sátorban fekvő betegeknek teremt egyenes hőmérsékletű, megfelelő páratartalmú, oxigéndús levegőt. a kiállításon az orvos-egészségügyi szakszervezet 54 országos jelentőségű újítást és találmányt is bemutatott. közülük több készüléket a kórház osztályain gyakorlatilag is kipróbáltak./mti/

- . -

bb 53. bolgár akadémiai küldöttség Magyarországon

1 ms/hné vm sr

1962. december 5.

Budapestre érkezett a bolgár mezőgazdasági tudományos akadémia küldöttsége: sz. kumanov alelnök, t. popov akadémikus és j. milanova, a bolgár mezőgazdasági tudományos akadémia nemzetközi kapcsolatok osztályának munkatársa. a küldöttség látogatásának célja a magyar tudományos akadémia és a bolgár mezőgazdasági tudományos akadémia közötti tudományos együttműködési egyezmény megkötése és az együttműködés 1963/64. évi munkatervének kidolgozása./mti/

- . -

bb 58. dobi istván távirata a finn köztársaság elnökéhez

k kum hné vm sr

1962. december 5.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke a finn köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte urho kaleva kekkonen köztársasági elnököt./mti/

- . -

- 32 -

bb 52. megnyílt az ndk könyvművészeti kiállítása

t lv/hné vm sr

1962. december 5.

az ernst muzeumban szerdán megnyílt a német demokratikus köztársaság könyvművészeti kiállítása. a megnyitón ott volt pataki jános, a kulturális kapcsolatok intézetének főtitkára, valamint többben a külügyminisztérium és a művelődésügyi minisztérium képviselőiben. részt vett wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete.

köpeczi béliának, a kiadói főigazgatóság vezetőjének megnyitó szavai után lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes méltatta a kiállítás jelentőségét. elmondotta, hogy hazánkban a felszabadulástól napjainkig több mint 1350 német könyvet fordítottak magyar nyelvre, s ezek csaknem 9 millió példányban jelentek meg.

a hazánkban tartózkodó erich wendt, a német demokratikus köztársaság művelődésügyi minisztériumának államtitkára a miniszter első helyettese, tolmácsolta az ndk nyomdaipari dolgozóinak, kiadónak és művészeti kivitelezőinek üdvözlését. hangsúlyozta: „ez a kiállítás is járuljon hozzá a népeink közötti barátság további elmélyítéséhez, valamint a tapasztalatok kicseréléséhez,„

a kiállításon mintegy 1200 könyv, számos grafika és illusztráció látható./mti/

- . -

bb 56. a tárcaközi vámtarifa-bizottság ülése

k sz vm vg

1962. december 5.

ülést tartott a tárcaközi vámtarifa bizottság. a bizottság ülésének napirendjén a magyar kereskedelmi vámtarifa vámtételei körének jelentős bővítése szerepelt. a javasolt módosításokat a bizottság elfogadta, s ezek a Magyarországra importált áruknak mintegy felét érintik.

a bizottság a továbbiakban azokat az intézkedéseket vitatta meg amelyek a kereskedelempolitika mindenkor érdekének megfelelően osztják el a vámterheket.

az ülés jegyzőkönyvében megemlékeztek dr. horetzky nándorról, a bizottság árualbizottságának közelmúltban tragikusan elhunyt elnökéül./mti/

- . -

18.00/a

- 33 -

ME

ME

bb 55. vigyázatlan gépkocsivezetők

i bc/tm vm sr

1962. december 5.

a hetedik kerületi dembinszky utca és bethlen gábor utca kereszteződésénél szalai lászló az fb 96-00 rendszámú tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget egy 5-ös jelzésű, ga 09-39 rendszámú autóbussznak: a két jármű összeütközött, az autóbuszban utazó winkler istvánné, 43 éves budapesti lakos könnyebben megsérült, szalai zoltántól bevonták 1-es számú ellenőrzőlapját.

tamása istván gépkocsivezető a tizenkilencedik kerületi vöröshadsereg utja 101 számú ház előtt szabálytalanul tolatott az általa vezetett 135-ös jelzésű autóbusszal, s az nekiütközött a cb 55-46 rendszámú, álló személyautónak, az összeütközésnél senki sem sérült meg.

a tizenharmadik kerületi váci ut és csángó utca kereszteződésénél nédeci ferenc, az fb 29-08 rendszámú tehergépkocsi vezetője nem adta meg az elsőbbséget egy 55-ös villamosnak, vigyázatlansága folytán a két jármű összeütközött, személyi sérülés nem történt.
/mti/

- . -

bb 59. intézményessé vált a magyar tudósok részvétele a nemzetközi űrkutatásban - megalakult a cospar magyar nemzetközi bizottsága

i ms/hné vm sr

1962. december 5.

a szovjetunió kezdeményezésére széleskörű világűr kutatás folyik a kozmosz békés felhasználásának elősegítésére. a kutatás tárgyából következik, hogy ezen a téren máris nemzetközi kooperáció épült ki. a magyar tudomány is - szerény lehetőségeihez képest - egyre nagyobb részt kíván vállalni a világűr megismerésének és az emberiség javára történő hasznosításának munkájából. abból a célból, hogy a magyar tudósok intenzívebben bekapcsolódjanak a kutatómunkába, az akadémia kebelében űrkutatási bizottság alakult, amely egyben a tudományos egyesületek világtanácsa /icsu/ űrkutatási bizottságának /cospar/ tagja.
/folyt. köv./

18.05/a

- 34 -

MR

/bb 59. intézményessé.....1.folyt./vm

a bizottság elnöke bognár géza akadémikus, titkára egyed lászló akadémiai levelező tag, tagjai: detre lászló levelező tag, dési frigyos, az országos meteorológiai intézet igazgatója, fonó albert akadémiai levelező tag, jánossy lajos akadémikus, kesztyüs lóránd egyetemi tanár és winter ernő akadémikus./mti/

- . -

bb 57. a varsói tanács küldöttségének látogatása veres józsefnél

i zs/gk vm sr

1962. december 5.

a budapesten tartózkodó varsói tanácsi küldöttség szerdán j.zarzyckinek, varsó főváros népi tanácsa elnöksége elnökének vezetésével felkereste hivatalában veres józsefet, a végrehajtó bizottság elnökét. a látogatáson jelen voltak a végrehajtó bizottság és a szakigazgatási szervek vezetői.

veres józsef baráti szavakkal köszöntötte a vendégeket. j.zarzycki az üdvözlésre válaszolva hangoztatta:

- nagy öröm számunkra, hogy megismerkedhetünk a magyar főváros szépségeivel, a budapesti tanácsok, a közművek, a kereskedelem, a házkezelés és a közlekedés dolgozóinak munkájával. budapest és varsó között a múltban is hasznos és gyümölcsöző baráti kapcsolatok voltak, de meggyőződésem, hogy küldöttségünk mostani látogatása jelentősen hozzájárul a két baráti ország fővárosa közötti testvéri szálak erősítéséhez.

- gondjaink, feladataink nagyrészt közösek, így városaink együttműködése, tapasztalataink, munkamódszereink kölcsönös megismertetése és kicserélése minden bizonnyal eredményes, hasznos lesz. szeretnénk, ha a jövőben a két főváros képviselői, a különböző területek szakemberei gyakrabban találkozhatnának személyesen is, s rendszeressé válna budapest és varsó küldöttségeinek cseréje.

/folyt. köv./

18.10/a

- 35 -

MR

/bb 57. a varsói.....1.folyt./vm

J. Zarzycki szavai után Veres József részletesen ismertette a fővárosi tanács osztályainak, igazgatóságainak tevékenységét, a tanácsok társadalmi szerveinek munkáját.

A szívélyes, baráti légkörben lezajlott látogatás végén a varsói küldöttség a lengyel főváros lakóinak nevében művészi kivitelű olajfestményt ajándékozott a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának. /mti/

- . -

bb 54. enyhe légáramlás érkezett a magasban: a kékestetőn már plusz 5 fokot, Sopronban, Szombathelyen plusz 4-5 fokot mértek - átmenetileg mérséklődik a hideg, kisebb havazásra, ónosesőkre van kilátás

i cs./j/m/ká

1962. december 5.

A meteorológiai feljegyzések szerint 1910. óta csak elvétve volt egy-egy hideg december, a legutóbbi évtizedekben pedig erre a jellegzetes téli hónapra toledott át az őszi. Utoljára 1948-ban volt hazánkban igazi télies „fehér karácsony”, amikor a havi középhőmérséklet 3 fokkal maradt a sokévi átlag alatt. 180 év hidegrekordját az 1879. évi december tartja mindmáig: akkor mínusz 10 fok volt a havi középhőmérséklet, az enyhe decemberek közül a plusz 5 fokos középhőmérsékletű 1934-est jegyezték be rekordernek, de az 1958-59-60-as decemberek is elérték a plusz 3-4 fokos szintet. Az idei december első öt napja négy fokkal hidegebb volt a sokévi átlagnál.

Egy délről jött langyos áramlat már a hét elején próbálta megtörni a Kárpát-medencében megüledett hideg erejét, de csak az ország déli határáig jutott el, s csupán barcs környékére hozott néhány milliméteres havazást. A hideg a kedre virradó éjszaka kulminált: a Dunántulon és az északi vidékeken több helyütt 2 méteres magasságban is 15, a talajszintű légrétegekben pedig egyes helyeken 18 fok fagyot mértek.

A szerdára éjszaka 800-1000 méteres magasságban északi széllel ugynevezett körülvezetett, enyhe légtömeg érkezett hazánk fölé. Így - furcsa módon - a magas hegyeken kezdődött az olvadás: az éjszakai hőmérséklet országszerte mínusz 10 fok körül volt, ugyanakkor a kékestetőről már plusz 1 fokot jelentettek, s a nappali hőmérséklet itt elérte a plusz 5 fokot. Az elvékonyodó hidegrétegen át Sopron és Szombathely vidékét ugyancsak „meglegyintette”, az enyheség, s a hőmérő higánya plusz 4-5 fokig emelkedett.

/folyt. köv./
18.20/a

- 36 -

bb 54. /enyhe ... 1. folyt./ m

A meteorológiai intézet központi előrejelző és távprognozsis osztályán adott tájékoztatás szerint a magasból és észak felől érkező enyhülés rendszerint csak átmeneti javulást hoz, s kísérő jelensége a szerdán számos vidéken tapasztalt, erős ködképződés. A következő napokban előreláthatólag újabb enyhe léghullámok érkeznek majd az atlanti oceánról északi vagy északnyugati széllel, s - mivel a környező országokban mindenütt enyhébb az idő - a hideg fokozatos csökkenésére számíthatunk, bár az éjszakai hőmérséklet még fagypont körül lesz, nappal már néhány fokkal a 0 fölé emelkedik. A felhőképződés erősödik, kisebb szórványos havazásra, ónosesőkre van kilátás. /mti/

- . -

bb 60. újabb hosszulejárati kereskedelmi megállapodást kötöttünk Görögországgal - három év alatt 80 százalékkal növekedhet árucsereforgalmunk

t sz/sze/m/vg

1962. december 5.

Az elmúlt hetekben Budapesten folytatott tárgyalások eredményeként szerdán a külkereskedelmi minisztériumban újabb magyar-görög, három évre szóló, hosszulejárati kereskedelmi megállapodást írt alá Török István, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője és Georges Papadakis, meghatalmazott miniszter, a görög külügyminisztérium igazgatója. Az ünnepélyes aláíráson résztvett a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa.

Az aláírás után Georges Papadakis, a görög küldöttség vezetője az mti munkatársának adott nyilatkozatában a következőket mondotta:

- az előző hosszulejárati megállapodás 1960 elejétől ez év végéig érvényes és eredményességét maga az a tény is bizonyítja, hogy újabb hosszulejárati szerződés megkötését határoztuk el. Az elmúlt három év alatt árucsereforgalmunk megkétszereződött és újabb szerződésünk lehetőséget ad arra, hogy a következő három évben a forgalom további nyolcvan százalékkal növekedjék. A magam részéről bizonyos vagyok abban, hogy ezt az előirányzatot még túl is teljesítjük. Görögországban jólismert és szívesen fogadott termékek a magyar áruk, köztük a gépek, elektromos felszerelések, árammérők és a különböző közhasználati cikkek. Itt tartózkodásom alkalmával örömmel tapasztaltam, hogy a magyar lakosság kedveli a görög délgyümölcsöt és a közszükségleti cikkek gyártásához egyre nagyobb mennyiségben használnak fel görögországból beszerzett gyapotot, bőrt. /folyt. köv./

18.30/a

- 37 -

18.30/a

bb 64. jan zdenek bartos szerzői estje

t vt/gk vm

1962.december 6.

csehszlovákia kommunista pártjának tizenkettedik kongresszusa tiszteletére a budapesti csehszlovák kultúra szerdán a fészek klubban rendezte meg jan zdenek bartos csehszlovák zeneszerző szerzői estjét. a hangverseny közönségét, amelynek soraiban helyet foglalt a szerző is, valamint a magyar zenei élet több ismert személyisége, dr.rudolf holcik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója üdvözölte. a jan zdenek bartos műveiből összeállított nagysikerű műsorban közreműködtek: molnár anna, vermes mária, szeredi s.gusztáv, a magyar hárfás trió tagjai, továbbá sziklai erika, montag lajos és sebestyén albert./mtl/

- . -

21.30/szb

-40-

L. No 7

vége

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 189-400, 369-600
A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962.december 6.

bb 1. tatarozó-kalákák a nyolcadik kerületben - több emeletes épületeket, bérházakat ujtának fel saját erőből a józsefvárosiak

i zs/vt/sze vm sr

1962.december 6.

érdekes, hasznos kezdeményezés bontakozott ki a nyolcadik kerületben az elmúlt hónapokban a lakóházak karbantartására és rendbehozatalára. a régi vidéki népszokás mintájára ugyanis a kerületben tatarozó-kalákákat szerveztek a körzetek lakói, s társadalmi munkával többszáz ezer forint értékű munkát végeztek el.

a kálvária utca 5.számú háromemeletes épület teljes udvari és utcai homlokzatát például a kalákázók - többségükben a 13. és a 15.számú házkezelési körzet lakói - hozták rendbe, de ugyancsak társadalmi összefogással építették meg többek között a stróbl alajos utca négy nagy bérházát.

a tanács és a házkezelési igazgatóság szerszámokkal, anyagokkal és szakszerű irányítással segíti a kaláka-mozgalom résztvevőit. a központi fedezetből megvalósuló jövő évi tatarozások címjegyzékét már az elmúlt hónapokban összeállították, most azonban külön pótcímjegyzéket készítenek az illetékesek a társadalmi tatarozásokra. ebben az évben a lakók több mint 20 házat öltöztettek új köntösbe saját erőből, a következő évben a tervek szerint kétszerennyit ujtának fel a józsefvárosi kalákázók.

példamutató társadalmi munkát szerveztek angyalföldön, a lehel utca 27.számú ház lakói is. két hónap alatt elvégezték az épület belső tatarozását, s több mint 1.500 órát dolgoztak. a csaknem 50.000 forint megtakarítást eredményező munkában a ház apraja-nagyja résztvett. a fővárosi felvonójavító vállalat - amelynek üzemei ugyanebben az épületben működnek - rendelkezésre bocsátotta a tatarozáshoz szükséges anyagot, s ezzel lehetővé tette, hogy a lakók határidőre teljesíthessék a vállalt feladatot.

a kerületi tanács végrehajtó bizottsága elismerő oklevéllel jutalmazta a lehel utca 27.számú ház lakóinak kollektíváját./mtl/

- . -

- 1 -

L. No 7